

PRIPOROČILO SVETA

z dne 14. novembra 2005

o prednostnih dejavnostih za večje sodelovanje na področju arhivov v Evropi

(2005/835/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti druge alinee člena 151(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Kot rezultat Resolucije Sveta in seje ministrov za kulturo, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 14. novembra 1991 o dogovorih v zvezi z arhivi ⁽¹⁾, in sklepov Sveta z dne 17. junija 1994 o tesnejšem sodelovanju na področju arhivov ⁽²⁾ je bil dosežen začetni napredek v smeri tesnejšega sodelovanja med državami članicami na področju arhivov.
- (2) Resolucija Sveta z dne 6. maja 2003 o arhivih v državah članicah ⁽³⁾ poudarja pomembnost arhivov za razumevanje evropske zgodovine in kulture ter za demokratično delovanje družbe v okviru širitve Unije 1. maja 2004.
- (3) V okviru Skupnosti in ob sodelovanju javnih uprav in državnih arhivskih služb ter predstavnikov industrije in raziskav so potekali multidisciplinarni forumi o problemih upravljanja, shranjevanja, ohranjanja in priklica strojno berljivih podatkov.
- (4) Resolucija Sveta z dne 6. maja 2003 poudarja potrebo po nadaljnjem razvoju aplikacij in rešitev informacijskih in komunikacijskih tehnologij na področju arhivov.
- (5) Komisija poudarja pomen dela, ki so ga opravile institucije Unije na posebnem področju filmskih arhivov v Evropi, vključno z Resolucijo Sveta z dne 24. novembra 2003 ⁽⁴⁾ o izročitvi in hrambi kinematografskih del v Evropski uniji in Priporočilom Evropskega parlamenta in Sveta o filmski dediščini in konkurenčnosti s tem povezanih industrijskih dejavnostih, ki bo sprejeto pred koncem leta 2005.

⁽¹⁾ UL C 314, 5.12.1991, str. 2.

⁽²⁾ UL C 235, 23.8.1994, str. 3.

⁽³⁾ UL C 113, 13.5.2003, str. 2.

⁽⁴⁾ UL C 295, 5.12.2003, str. 5.

- (6) V resoluciji z dne 6. maja 2003 Svet tudi poziva Komisijo, da predloži poročilo o trenutnem stanju in prihodnjem razvoju arhivov v razširjeni Uniji. „Poročilo o arhivih v razširjeni Evropski uniji“, ki ga je pripravila skupina strokovnjakov iz držav članic in ki je bilo sprejeto februarja 2005 ⁽⁵⁾, predstavlja trden temelj za prihodnji razvoj arhivov v Evropi. Na prošnjo Sveta vključuje predloge za konkretne dejavnosti in smernice za večje sodelovanje na področju arhivov na evropski ravni –

PRIPOROČA:

A. Skupina evropskih arhivistov, ki vključuje strokovnjake, imenovane s strani držav članic in institucij Unije, mora zagotoviti sodelovanje in usklajevanje v splošnih zadevah v zvezi z arhivi in spremljati delo, opredeljeno v „Poročilu o arhivih v razširjeni Evropski uniji“ iz februarja 2005, ter spremljati zlasti prednostne ukrepe, omenjene v točki B tega priporočila. Kadar je to primerno, mora Skupina evropskih arhivistov prav tako sodelovati z drugimi tozadevnimi evropskimi mrežami, kot npr. s Skupino nacionalnih predstavnikov za digitalizacijo in z Evropskim uradom za knjižnico, informacije in dokumentacijo (EBLIDA).

B. Sledeče ukrepe na področju arhivov:

1. Varovanje in preprečevanje poškodb arhivskega gradiva v Evropi:

— Skupina evropskih arhivistov razvije model akcijskega načrta za spodbujanje ukrepov za preprečevanje poškodb dokumentarnega in arhivskega gradiva zaradi naravnih nesreč ali drugih škodljivih primerov,

— Skupina evropskih arhivistov spodbuja ukrepe za materialno varstvo gradiva ter za restavriranje in konserviranje poškodovanega dokumentarnega in arhivskega gradiva na področju celotne Skupnosti,

— nacionalne arhivske službe držav članic in arhivske službe institucij Unije ustanovijo in spodbujajo standarde in specifikacije za gradnjo novih namenskih stavb za arhive.

⁽⁵⁾ COM(2005) 52 konč.

2. Nadaljnji razvoj krepitve evropskega interdisciplinarnega sodelovanja na področju elektronskega dokumentarnega in arhivskega gradiva, med drugim v okviru načrta dela Sveta na področju kulture, zlasti kar zadeva usklajevanje digitalizacije ⁽¹⁾:

— povečati sodelovanje pri varovanju avtentičnosti, pri dolgoročnem ohranjanju in dostopnosti elektronskega dokumentarnega in arhivskega gradiva, še posebno s posodobitvijo in razširitvijo trenutnih zahtev za vzpostavitev sistemov za upravljanje elektronskega dokumentarnega in arhivskega gradiva kot MoReq („Model requirements for electronic documents and archives management systems“) za boljše upravljanje javnega sektorja in z nadaljevanjem organiziranja forumov DLM ⁽²⁾ o elektronskem dokumentarnem in arhivskem gradivu.

3. Vzpostavitev in vzdrževanje spletnega portala za dokumentarno in arhivsko gradivo v Evropi kot prednostna naloga:

— nacionalne arhivske službe držav članic in arhivske službe institucij Unije zagotovijo spletni portal, ki omogoča lažji in čezmejni dostop do dokumentarnega in arhivskega gradiva držav članic in institucij Unije. Spletni portal se lahko nahaja na enem izmed računalniških strežnikov Evropske unije ali pa ga lahko gosti nacionalna arhivska služba države članice.

4. Spodbujanje najboljših praks ob upoštevanju nacionalnega in evropskega prava o upravljanju in dostopu do dokumentarnega in arhivskega gradiva. Nacionalne arhivske službe držav članic in arhivske službe institucij Unije morajo:

— spremljati nove predloge zakonodajnih predpisov na tem področju, ki naj bi bili sprejeti v kateri koli državi članici, da bi našle najboljše prakse, zlasti v zvezi z zahtevami za upravljanje in dostopom do dokumentarnega in arhivskega gradiva,

— povezati podatke o arhivski zakonodaji in o drugi sorodni zakonodaji na državni ravni in ravni Skupnosti ter olajšati njihovo iskanje z vzpostavitev podatkovne baze, ki bo spodbujala širjenje te zako-

nodaje. Podatkovna zbirka se lahko nahaja na enem izmed računalniških strežnikov Evropske unije ali pa jo lahko upravlja nacionalna arhivska služba države članice. Priporočljivo je upoštevati delo v okviru evropskega projekta pravnih podatkov, ki ga spodbuja evropska izpostava Mednarodnega arhivskega sveta (EURBICA), kot navaja „Poročilo o arhivih v razširjeni Evropski uniji“ (prednostni ukrep 4.2).

5. Sprejetje ukrepov za preprečevanje kraje arhivskega gradiva:

— nacionalne arhivske službe držav članic razvijejo akcijski načrt in skupne smernice, ki omogočajo izmenjavo podatkov in najboljših praks za boj proti kraji arhivskega gradiva in za nadomeščanje ukradenih dokumentov.

C. Države članice in institucije Unije morajo skupaj spodbujati izvajanje prednostnih ukrepov, opredeljenih v „Poročilu o arhivih v razširjeni Evropski uniji“ iz februarja 2005 in omenjenih v točki B tega priporočila. Pri izvajanju teh prednostnih ukrepov se upošteva delo skupin, vključenih v okviru EBNA (European Board of National Archivists), zlasti kar zadeva sodelovanje na področju varnosti in ohranitve arhivov ter uvedbe Evropskega portala za dostop do informacij. Sprejetje tega priporočila in izvajanje teh ukrepov sama po sebi ne zahtevata novih proračunskih sredstev Evropske unije ali držav članic. Kjer bo mogoče, si bo Evropska unija v skladu z ustreznimi postopki in v okviru obstoječih programov prizadevala podpirati projekte za izvajanje teh ukrepov.

D. Najkasneje tri leta po objavi tega priporočila predloži Skupina evropskih arhivistov poročilo o napredku v zvezi z izvajanjem prednostnih ukrepov, omenjenih v točki B.

V Bruslju, 14. novembra 2005

Za Svet
Predsednica
T. JOWELL

⁽¹⁾ Sklepi Sveta o načrtu dela na področju kulture 2005–2006 (dok. 13839/04).

⁽²⁾ DLM = Document Lifecycle Management (upravljanje življenjskega cikla dokumentov).